

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wprowadzenie	11
Rozdział pierwszy	
Dążenie do podnoszenia poziomu kwalifikacji zawodowych jako istotny element mobilności zawodowej oraz jej różnorodne uwarunkowania	19
1.1. Uwagi wprowadzające	19
1.2. Pojęcie kwalifikacji zawodowych	20
1.3. Pojęcie mobilności zawodowej	26
1.4. Zróżnicowanie determinant podnoszenia kwalifikacji zawodowych po stronie pracownika	28
1.4.1. Psychologiczne determinanty podnoszenia kwalifikacji zawodowych	28
1.4.2. Ekonomiczne determinanty podnoszenia kwalifikacji zawodowych	32
1.4.3. Socjologiczne determinanty podnoszenia kwalifikacji zawodowych	36
1.5. Przyczyny zainteresowania pracodawców poziomem kwalifikacji zawodowych pracowników i kandydatów do pracy	38
1.5.1. Dążenie do wzrostu innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstwa jako kluczowa determinanta zainteresowania kwalifikacjami zawodowymi kandydatów do pracy i pracowników	38
1.5.2. Określanie wymaganego poziomu kwalifikacji zawodowych przez pracodawców oraz ułatwianie ich podnoszenia jako wyraz dążenia do minimalizowania ryzyka osobowego	41

1.5.3. Poszukiwanie kandydatów o określonych kwalifikacjach zawodowych oraz organizowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych dla niektórych kategorii pracowników jako pochodna wymogów ustawowych	46
1.6. Podsumowanie	57

Rozdział drugi

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych i mobilność zawodowa w dokumentach prawa międzynarodowego i europejskiego	59
2.1. Uwagi wprowadzające	59
2.2. Szkolenia i poradnictwo zawodowe oraz koncepcja „uczenia się przez całe życie” w wybranych dokumentach Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) oraz ich znaczenie w kontekście mobilności zawodowej	61
2.3. Instytucje służące podnoszeniu kwalifikacji zawodowych w prawie Rady Europy	72
2.4. Waga podnoszenia kwalifikacji zawodowych w prawie Unii Europejskiej	79
2.4.1. Ewolucja podejścia do zagadnień związanych z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych i mobilnością zawodową w dokumentach i strategiach Unii Europejskiej poświęconych problematyce zatrudnienia	79
2.4.2. Europejski Fundusz Społeczny jako instrument finansowania inicjatyw związanych z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych	106
2.5. Wpływ działań UE w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych na rozwiązania implementowane w krajach członkowskich	110
2.6. Podsumowanie	117

Rozdział trzeci

Prawne aspekty podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez bezrobotnych	121
3.1. Uwagi wprowadzające	121
3.2. Pojęcie bezrobotnego w świetle ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	123
3.3. Usługi rynku pracy służące podnoszeniu kwalifikacji zawodowych bezrobotnych	130
3.3.1. Poradnictwo zawodowe jako instytucja ukierunkowująca podnoszenie kwalifikacji zawodowych bezrobotnych	131
3.3.2. Szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy jako narzędzie podnoszenia kwalifikacji zawodowych i wpływania na poziom mobilności zawodowej	145

3.4. Instrumenty rynku pracy wspierające podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez bezrobotnych	158
3.5. Podmioty realizujące zadania związane z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych przez bezrobotnych	171
3.6. Efektywność działań służących podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób pozostających bez pracy	186
3.7. Podsumowanie	194

Rozdział czwarty

Prawne aspekty podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników	197
4.1. Uwagi wprowadzające	197
4.2. Regulacje prawne dotyczące podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników	198
4.3. Definicja podnoszenia kwalifikacji zawodowych	204
4.4. Ułatwianie pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych jako podstawowa zasada prawa pracy i podstawowy obowiązek pracodawcy	207
4.4.1. Charakter prawny obowiązku ułatwiania pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych	208
4.5. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników – uprawnienie czy obowiązek	214
4.6. Uprawnienia pracowników podnoszących kwalifikacje zawodowe	220
4.6.1. Świadczenia należne pracownikom podnoszącym kwalifikacje zawodowe	221
4.6.2. Świadczenia należne pracownikom zdobywającym lub uzupełniającym wiedzę i umiejętności na zasadach innych niż określone w art. 103 ¹ –103 ⁵	226
4.6.3. Uprawnienia pracowników podnoszących kwalifikacje zawodowe wynikające z innych norm niż przepisy art. 103 ¹ –103 ⁶ Kodeksu pracy	226
4.7. Umowa jako podstawa podnoszenia kwalifikacji zawodowych	231
4.8. Następstwa prawne zawarcia umowy pomiędzy pracownikiem i pracodawcą	235
4.9. Konsekwencje naruszenia przez pracodawcę obowiązku ułatwiania pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych	238
4.10. Znaczenie podnoszenia kwalifikacji zawodowych w sytuacji trudności ekonomicznych podmiotu zatrudniającego	241
4.11. Finansowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników	250
4.12. Podsumowanie	256

Rozdział piąty

Flexicurity jako koncepcja wspierająca mobilność zawodową poprzez akcentowanie znaczenia podnoszenia kwalifikacji zawodowych

259

5.1. Uwagi wprowadzające

259

5.2. Geneza koncepcji oraz znaczenie pojęcia „flexicurity”

260

5.3. Różnorodność sposobów realizacji polityki rynku pracy opartej o model
Flexicurity

267

5.4. Dobra praktyka wdrażania modelu Flexicurity na przykładzie Danii

271

5.5. Ocena implementacji modelu Flexicurity w Polsce w kontekście rozwiązań
prawnych dotyczących podnoszenia kwalifikacji zawodowych

275

5.6. Podsumowanie

285

Zakończenie

288

Bibliografia

294